1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 75.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.85, buiten Assen franco per post *f* 2.00.

WOENSDAG 19 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten.

dat de begrooting der plaatselijke inkomsten en uitgaven dezer gemeente over 1856, vergezeld van de noodige toelichtingen, den raad dezer gemeente is aangeboden in deszelfs vergadering van 8 dezer maand, en dat naar aanleiding van het door dat Collegie genomen besluit, dezelve ter Secretarie der gemeente voor een ieder ter inzage zal voorliggen, gedurende veertien dagen, aanvangende den 13 Sept. eerstkomende en in afschrift tegen betaling der kosten zijn te bekomen.

Assen, den 10 Sept. 1855.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

17 SEPT.

Wat nu?

Is de groote vraag van den dag.

„De Rus moet de wapens nederleggen en in allen demoed vrede vragen. Hij ontruime dan de Krim en late die aan ons tot zoolang hij de oorlogskosten heeft betaald!"

Zoo roepen de Engelsche bladen. De Fransche, dat weten onze lezers, mogen niet zeggen wat zij meenen, en als ze ook geen verstandiger taal spraken, dan de Engelsche in deze dagen, is het ook niet te bejammeren, dat ze zwijgen.

De Russen hebben een hard verlies geleden, en men kan dat wel op 150 millioen guldens begrooten. Die dit ontkent, is verblind en gaat in zijne genegenheid voor het Noorden te ver. Dat het Zuidelijk Sebastopol of de eigenlijke stad waarde had, heeft de Czaar getoond, door den prijs, dien hij op het behoud dier sterkte stelde, en door den moed, den heldhaftigen moed, waarmede het werd verdedigd. Het is verloren en de Fransche adelaar wappert op de plek, waar nog zoo kort geleden de Russische kleuren werden gezien. Gortschakoff moest het tooneel van zooveel dapperheid en genie verlaten en beschouwt nu uit de citadel en de forten Constantijn, Catharina enz. het vijandelijk kamp in — Sebastopol!

Dat de Malakoff-toren inderdaad de sleutel van Sebastopol is, bleek nu, want toen hij verloren was, achtte Gortschakoff zich niet meer veilig. Al de andere werken waren nog in zijne magt, maar hij begreep, dat ze onhoudbaar waren. Acht dagen lang, zeide men later, had de Russische magt zich daar nog kunnen staande houden, maar wie bewijst dat? En gesteld, dat het zoo ware, dan ook handelde Gortschakoff, onzes inziens, verstandig, dat hij geen kracht en bloed verspilde voor iets, dat verloren moest gaan en die beter gebruikt konden worden, waar de kans op tegenstand grooter was. Hij heeft zijne eerzucht opgeofferd aan het belang des legers en welligt ook aan dat des Lands. Veel moet het hem hebben gekost te verlaten, wat zoo grooten prijs had, ook voor zijn naam als Opperbevelhebber, maar het bloed van duizenden en het welbegrepen belang des Volks wogen hem zwaarder, en dat is te prijzen. Die veel wint, *door een ander*, mag toch wel berekenen, of hij ook te veel van hem *vraagt*.

Er zijn echter, die beweren, dat de vrees zich van Gortschakoff heeft meester gemaakt en dat hij overhaast aftrok. Of hij *overhaast* week, weten wij niet, doch *haastig* gewis. Maar als het Fransch-Engelsche leger, onder den grooten zedelijken indruk van de behaalde overwinning, op den volgenden dag zelfs, den aanval eens had herhaald, zou Gortschakoff dan de Redan en de overige werken hebben kunnen behouden? Zou zijn leger, voorzeker voor 't oogenblik ontmoedigd, hebben gestreden, zooals het, tot bezinning gekomen en tot een bedaard overzien van zijn toestand, kon? Gortschakoff moest dat wel in rekening brengen, toen hij op den avond van 8 September de Fransche vlag van den Malakoff-toren zag wapperen en den blik sloeg op zijn leger en zijne positie? Te zeggen: had Keizer Nicolaas nog geleefd, dan zou de Russische Opperbevelhebber niet zoo spoedig naar het Noordelijk Sebastopol zijn geweken," zooals het anders voorzigtige *Journal des Débats* beweert, is eene uitspraak door niets gewettigd. Dat blad, zoo min als iemand anders, kon op 12 September beoordeelen, wat Gortschakoff wist en dus doen moest, na het moorddadig gevecht op den 8sten. De tijd alleen kan zijn aftogt regtvaardigen of veroordeelen. Dikwijls leert men beter den grooten Veldheer kennen in zijn aftogt dan in zijn aanval.

Hoe 't zij — Gortschakoff is nu in het Noorden — Pelissier in het Zuiden en zeer digt bij elkander, en volgens de jongste tijdingen, is de eerste reeds bezig met zich daar op nieuw te versterken. De Franschen vertoonen zich nu en dan aan zijn oog tusschen den bebloeden puinhoop der voorstad, en beschouwen nieuwsgierig de nieuwe schuilplaats van het Russische leger.

Wat nu? herhalen wij.

Zal Gortschakoff daar stand houden?

Is zijne gemeenschap met het overig Rusland langs Perekop vrij?

Zullen de geallieerden het noordelijk Sebastopol ook van de landzijde insluiten?

Zal het Russische leger niet aanvallenderwijze beginnen te handelen?

Of zal het der geallieerden een veldslag, een grooten veld slag, aanbieden?

Wat heeft de Czaar gezegd, toen hij de Jobstijding ont ving?

Dat zijn de vragen, die gedaan worden en die gedaan mogen worden.

Te Parijs verhaalde men, onmiddelijk na de tijding van Sebastopol's val, dat de Russen de Krim zouden ontruimen, doch het schijnt, dat men er te voorbarig was, dat ook niet tot de zeldzaamheden behoort, en de Engelschen, die niet de meesten waren in den strijd, zijn nu, op 't papier, al het digtst bij Perekop!

Maar voor den lessenaar worden die zaken niet beslist, en men marcheert met pak en zak, met wagen en geschut, niet zoo gemakkelijk over de velden en heuvelen in de Krim als met de pen over het schrift. Gortschakoff vertrekt niet, zonder zijns Keizers bevel, en het kon wel eens gebeuren, dat die, in plaats van te zeggen: „Kom hier!" riep: „wij komen tot u!" en dat hij, om dit op indrukwekkende wijze te doen, een beroep op geheel zijn volk deed tot een heirtogt naar het bloedige erf der vaderen.

Dat de geallieerden het beleg voor het Noordelijk Sebastopol aan de landzijde zouden slaan, wordt betwijfeld. Eerder gelooft men, en welligt is dat de voorwaarde waarop zoodanig beleg kan worden uitgevoerd, dat zij den Russen eene bataille zullen aanbieden. Maar zullen zij dat ook doen als de Russische legers, die in de nabijheid van de Krim of derwaarts in aantogt zijn, daar aankomen? Als de garde, thans 75,000 man, en de grenadiers, nu 96,000 man tellende, op het oorlogsveld verschijnen?

Zullen de geallieerden zelve het ook beter achten, om de Krim te verlaten en het tooneel des oorlogs in het voorjaar te verplaatsen? Of zal de Czaar tot de zijnen zeggen; „verlaat de Krim — ik heb u elders en beter noodig!"

Ziedaar, nog eens, zoovele vragen, bedenkingen en beschouwingen, die alleen zullen worden beantwoord en opgelost door de toekomst.

Nopens de verliezen, door de geallieerden geleden, verneemt men nu, dat Pélissier 4500 gekwetsten telde, waaronder 240 officieren. Hij gelooft, dat het getal der dooden, 't welk hij zegt nog niet te weten, ½ der gekwetsten zal bedragen, en zoo zou het getal der buiten het gevecht gestelden welligt 7 a 8000 bedragen.

De Engelsche Generaal zond reeds eene meer naauwkeurige opgave, althans van het getal officieren, die gesneuveld en gekwetst zijn. Dit bedraagt: gesneuveld 26, waaronder drie luitenant-kolonels; gevaarlijk gewond: 17 officieren, waaronder 2 luit.-kolonels; ernstig gewond: 56, waaronder 6 luit.-kolonels; ligt gewond: 41, waaronder 3 generaals, 1 kolonel en 1 luit.-kolonel. Vermist 1 officier.

Koningin Victoria heeft Generaal Simpson hare tevredenheid doen weten over den moed der Engelsche soldaten (van eene overwinning kan zij niet spreken, wijl haar leger terug werd geslagen), en Pélissier geluk gewenscht met de behaalde zegepraal. Zij betreurt echter — en waarlijk zij mag het! — het verlies van zoovele menschenlevens.

Gortschakoff berigtte aan de Russische Regering op 11 jl., dat hij een aanzienlijk deel der vesting liet springen en dat hij op den 8sten gevangen had genomen 1 hoofd-officier, 18 subalterne officieren en 160 soldaten. Zijn verlies verzweeg hij nog.

Spoedig zullen wij dienaangaande de cijfers kennen, zooals die uit de hoofdkwartieren worden medegedeeld, doch die welligt de verdienste van volkomene juistheid niet hebben. De 8ste September, de gedenkwaardige dag in de oorlogsgeschiedenis onzes tijds, zal duizenden het rouwgewaad omhangen.

Te Parijs zoowel als te Londen en ook in verschillende steden van die beide Rijken, was men zeer verblijd met de behaalde overwinning. Kanonvuur, klokkenspel, illuminatie, feestredenen, gedichten, tooneelvoorstellingen, verheerlijkten den bloedigen dag, die de stad Sebastopol zag vallen. Te Parijs werd dit schitterend wapenfeit ook kerkelijk gevierd en de Aartsbisschop hief in de hoofdkerk een plegtig Te Deum aan, waarbij de Keizer, alle voorname Staatslieden en hooge collegien tegenwoordig waren. Met groote pracht vertrok de Keizer naar die kerk en werd, aan den ingang, door den Bisschop met deze aanspraak begroet:

„Sire!

„Ik ben herwaarts gesneld, om uwe Majesteit aan den ingang van dezen tempel te begroeten, die heden weêrgalmt van Frankrijks krijgsroem. Wij willen onze plegtige dankzeggingen tot God opzenden, die onze wapenen met zoo schitterenden voorspoed bekroond heeft. Zoo veel heldenmoed zal weldra zijne belooning ontvangen. Het groote doel, waarnaar Uwe Majesteit en deszelfs bondgenooten met zooveel wijsheid en volharding streven, zal weldra bereikt zijn; een roemrijke en duurzame vrede zal tot stand komen.

„Maar, Sire, wat de blijdschap der natie in deze omstandigheden nog verhoogt, is de gedachte, dat de Voorzienigheid, na al die overwinningen, U nog ten overvloede eene huisselijke vreugde bereidt, die voor uw hart te streelender zal wezen, daar zij tevens het geluk der natie moet verhoogen."

De Keizer antwoordde hierop:

„Ik kom hier den hemel danken voor den aan onze wapenen verleende zege, want ik erken volgaarne dat, ondanks de bekwaamheid der generaals en den moed der soldaten, niets kan gelukken zonder de bescherming der Voorzienigheid."

Den 13e zijn in de Parijsche schouwburgen, ter gelegenheid van de inname van Sebastopol, gratis voorstellingen gegeven.

Omstreeks twee uren werden de deuren geopend en stroomde het volk, dat reeds ten tien ure voor de gebouwen had post gevat, naar binnen. In de comédie Française en opera Comique gaf men dezelfde voorstellingen, die door de koningin van Engeland waren gekozen, nl. *Les Demoiselles de St. Cyr* en *Haydée*.

De fondcoulisse in de Opera stelde voor Sebastopol, zooals het was voor deszelfs vernieling, links en regts prijkten de standaards der vier verbondene natien. Nadat het koor een couplet gezongen had, trad Roger eenige schreden voorwaarts en zeide het volgend recitatief op.

Verneemt de blijde mare:

Frankrijk verheug u, de adelaar heeft zijne vlugt hervat!
Wees trotsch op uwe zonen, de adelaar heeft zijne vleugelen weder uitgespreid.
De vaan van Austerlitz wuift van Sebastopol!

—

Een daverend gejuich volgde op deze woorden. Toen de artist eindelijk kon voortgaan, voleindigde hij met zijn gewoon talent de cantate van den heer Auber, welke dezelfde toejuiching te beurt viel en waarvan hij het laatste couplet moest herhalen.

In het Théatre Français reciteerde Mlle Favari, gekleed als de muze der geschiedenis, het vers van den heer Arsène Houssaye, waarvan de vertaling in proza aldus luidt:

Hoort mij aan: ik ben de muze der geschiedenis!
Mijn boek is van marmer of metaal.
Elke dag heeft zijn blad, heden leidt de overwinning mijn stift.

—

Europa weêrgalmde van een verlossingskreet!
Rusland verdedigt zich te vergeefs;
Op zijn Sebastopol hebben Engeland en Frankrijk hun overwinnenden voet gezet!

—

De Hunnenkoning die in barbaarschheid voorttrok
Zeide: Tot de twee oceanen zal ik overal gaan. God zegt tot de woedende zee:
Laat hier uwe reuzengolven rusten.

—

De Czaar had gezegd, 'k zal tot Byzantium gaan,
In het gulden land regeren!
Maar de Sultan zijne magt trotserende,
Zeide: Verwijder u van mijne zon!

—

Tot tallooze soldaten sprak hij
Van de zon en des Sultans fraaije paleizen.
De beleedigde zon gaat uwe schaduw meten,
Trek naar uw ijskoud land weêr heen!

—

Even als eertijds Cezar in het land van Virgilius
Zeide hij: De wereld is mij!
Leg uw degen af, o leemen kolossus,
Europa is voor u niet meer beducht.

—

Moeders, troost u, gelijk men deed te Sparta,
Zoo de dood uwe kinderen wegnam.
Zij stierven als helden! Bonaparte's ziel
Voerde hun overwinnenden arm!

—

Frankrijk hief het hoofd op! na deze overwinning zullen wij den vrede des leeuws hebben.

En wij kunnen het door Napoleon geschreven geschiedboek weder opnemen.

Napoleon! de Groote! heeft de faam gezegd,
Wie van beiden binnen vijftig jaren?
Want beiden hebben met hun groot leger
Het genie van hun tijd.

—

In de Opera Comique heeft men een lied gezongen, getiteld *Overwinning*, met woorden van Michel Carne en muziek van Adolphe Adam. De Solos werden gezongen door Jourdan, Fame, Delaunay Riguier en Bussine, die een Franschen onder-luitenant, een Engelsch officier, een Turksch soldaat en een Sardinisch sergeant voorstelden.

De zaal daverde van toejuichingen, toen Jourdan, een stap voorwaarts doende, en in de linker hand de Fransche vlag en in de regter een met zwart floers bedekten laauwerkrans houdende, met aandoening het volgende reciteerde:

Met hoevelen onzer, o Sebastopol!
Heeft de dood onder uwe muren den grond bezaaid!
Hoevelen zijn bij het gekletter der wapenen gevallen,
Welke te vergeefs door het treurend vaderland herroepen worden!
Dat ten minste hunne namen, over de vergetelheid zegevierende,
Immer in onze harten gegrifd blijven!
O grootsche, in gevolgen rijke dag!
Gij maakt onze trots uit! — Geef der wereld den vrede weêr!

Jourdan moest dit couplet herhalen, hetgeen hij ook met veel gevoel deed.

18 SEPT.

Het nieuws uit de Krim blijft zeer onbeduidend.

Pelissier telegrafeerde dat hij de wegen naar Mackenzie liet versterken — dat de Russen 25.000 man versterking ontvingen — dat hunne *reserve* in de vesting (wat is dat voor eene reserve?) veel lijdt — dat hunne bedekte werken onvoldoende zijn — dat de noordzijde door hen wordt versterkt, alle dingen, die geen mensch geheel begrijpt en eigenlijk de telegraaf-kosten niet waard zijn.

't Ware beter dat hij eens eene opgave gedaan had van het verlies, door de geallieerden geleden.

Ook Gortschakoff geeft zeer schrale berigten. De Engelsche *Sun* verzekert, dat de Russen op 12 j.l. bezig waren, met hun laatste stoomschip te verbranden.

Dat kan wel waar zijn en voor hen, die het moesten verrigten, was het gewis zeer droevig tevens.

Uit Constantinopel weinig nieuws. Als het daar één dag stil is, peinst men er op middelen om elkanderen op politiek terrein den voet te ligten.

In Griekenland blijft het onrustig. Volgens de jongste berigten zou Kalergis, die Minister is tegen wil en dank, namelijk tegen den wil des konings, zijn ontslag erlangen, omdat daarin had toegestemd, ja raad eens! — *Frankrijk*! Dat is een *Koning*!

Dezelfde Vorst verzocht beleefdelijk, dat de vreemde bezettingen in zijn Land ter helfte zouden worden verminderd, doch dit werd gewezen van de hand.

Naar Napels is een Engelsch eskader op reis, ten einde

aldaar orde op *zekere zaken* te stellen. De een zegt, dat koning Ferdinand zijn zal, die hij in 1848 was, *niet bevreesd*, doch anderen verzekeren, dat hij reeds verontschuldigingen maakt. Wie gelijk heeft, weten wij niet, maar er zou wel eens excuus gevraagd zijn aan iemand, die minder beteekende.

Of Frankrijk deel zal nemen aan eene kastijding van Napels, schijnt nog onbekend. Doet de keizer het, dan zal hem dat, zooals blijkt uit alle ultramontaansche bladen, zeer kwalijk genomen worden. Die bladen zeggen, dat Engeland het plan heeft, om geheel Italie te revolutionneren en dan met elkander over te gaan tot eene *herziening van de kaart van Europa*!

In Sardinie is het zeer stil, doch op kerkelijk gebied blijft het steeds in spanning. Men spreekt van een ontwerp van reorganisatie der R. Cath. kerk aldaar. De Paus zou eervol ontslag bekomen, — de geestelijkheid mogen trouwen en de kerk gesteld worden onder een synodaal bestuur. Vele Sardinische pastoors zouden hoogelijk zijn ingenomen met dit plan en welligt worden er ook in andere landen wel pastoors gevonden, die denken als de Sardinische.

Oostenrijk nadert het Westen. Dat was te voorzien. In voorspoed groeijen de vrienden. Het zou reeds een felicitatie brief aan de geallieerden hebben gezonden. Was dat dezelfde, die het schreef op het verhaal van den Tartaar, nu een jaar geleden?

Pruissen steekt gedurig den draak met de positie, waarin Oostenrijk zich heeft geplaatst. Het moet nu regts zwart, dan links vriendelijk — nu links zwart, dan regts vriendelijk zien. Waarlijk, dat moge politiek zijn, genoegelijk is zulk een mimiek voor een keizerrijk niet.

In Frankrijk, na de kerkelijke viering van den dag der zegepraal, 8 September, geen nieuws. Even min in Engeland. De *Times* spreekt van een dankdag, voor de gelukkige wending van zaken in de Krim. Maar de Engelschen werden geslagen! De geestelijkheid zou wel verlegen zijn in het vinden van een tekst. Anderen zeggen daarop, dat het juist de pligt eens Christens is, om tevreden te zijn, onder de slagen. Zij hadden nog grooter verlies kunnen lijden!

De dagbladen gaan voort in hunne snoeverij tegen Rusland. De Franschen doen het in dicht- en zangstukjes en men weet wat *dichterlijke vrijheid* al is vergund, maar de Engelschen spreken van de hoogte der politieke tribune. Hun taal is echter meer ruw dan verstandig, en als men om menige Fransche uitdrukking, in een oogenblik van geestdrift gesproken, lacht, dan ergert men zich over de ontzettende hevigheid, waarmede de Engelsche pers over Rusland spreekt. Engeland heeft toch zoo weinig regt tot snoeverij! Wat zou het tegen Rusland zijn geweest, zonder Frankrijk! Ons dunkt, dat het beter zou doen, om over zijne eigene veiligheid te denken tegen den dag des vredes.

Prins Napoleon bezoekt de Engelsche zeehavens, ten einde de militaire instellingen van Engeland — te bewonderen?!

In Baden haspelt de Regering nog altijd met de geestelijkheid. Deze blijft steeds op zeer vijandigen voet met het bestuur, en veroorlooft zich nu en dan op den kansel uitdrukkingen, die aanleiding geven tot regterlijke vervolging en gevangenisstraf. Zoo werd onlangs een pastoor achter de grendels gebragt, die in de uitoefening zijner ambtsbetrekking de Regering beleedigde. De Aartsbisschop eischte van den Minister van Justitie de vrijheid van den geestelijke, maar ontving ten antwoord, dat overtreding van wereldlijke wetten geoordeeld en gestraft moest worden door de wereldlijke magt.

De Bisschop wilde niet, dat een *Catholijk geestelijke*, ook in wereldsche zaken, werd gevonnisd door een *Protestantsch regter*!

De oude man heeft wonderlijke, doch echt ultramontaansche begrippen.

19 SEPT.

Bij het plegtig *Te Deum* dat te Parijs in de kerk *Notre Dame* gezongen is voor de verovering van Sebastopol, waren, volgens den *Moniteur*, de volgende leden van het corps diplomatiek tegenwoordig: de vertegenwoordigers van Rome, Engeland, Turkije, Oostenrijk, Pruissen, Sardinie, Spanje, Portugal, de beide Sicilien, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Baden, de Nederlanden, Toskane, Zwitserland en Griekenland, en de legatie-secretarissen van Saksen en Hannover. Op uitdrukkelijk verlangen des keizers, hebben de half-officiele bladen in hun verslag van het *Te Deum* doen opmerken, dat de gezanten van Belgie, Zweden en Denemarken *niet* daarbij tegenwoordig waren.

Is dit bijwonen meer dan een compliment en beteekent het ook vreugde over de groote gebeurtenis, dan zal de Czaar onder de gemelde namen zeker met smart en verwondering ook dien van Pruissen opmerken.

Generaal Pelissier is, gelijk wij reeds gemeld hebben, tot maarschalk verheven; thans zal hij, zoo men te Parijs zegt, ook in den adelstand verheven worden met den titel van »hertog van Sebastopol." Zijn Hertogdom vertoont voorshands niet veel meer bloed, puin en rook.

De vice-Admiraal Bruat is tot Admiraal verheven.

De britsche regering heeft aan kolonel Simpson den rang toegekend van kolonel van het 87ste regement, waaraan eene jaarwedde van 1300 pd. st. verbonden is.

De groote vraag, of de verovering van Sebastopol ons een stap nader tot den vrede gebragt heeft, wordt meer en meer in een ontkennenden zin beantwoord. Te Berlijn verhaalt men zelfs, dat de tijding uit St. Petersburg vergezeld ging van de woorden: »Rusland sluit geen vrede na eene nederlaag."

Wij hebben voor eenigen tijd gemeld, dat Rusland op beteren voet kwam te staan met Rome; thans wordt, als oorzaak of gevolg van deze bijna onnatuurlijke vriendschap, medegedeeld, dat de keizer van Rusland onderscheidene concessien aan den paus heeft gedaan, zooals het regt om den aartsbisschop van Warschau en de drie bisschoppen van Polen regtstreeks te benoemen. Zelfs zou de keizer van het regt van exequatur afstand hebben gedaan. Een en ander vereischt evenwel bevestiging.

Lord Palmerston heeft onlangs, toen hij Melbourne bezocht, eene rede gehouden; aan het punt der door de geallieerden zoo roemrijk bevochten overwinning gekomen zijnde, zeide hij, dat aan Rusland eene doodelijke slag is toegebragt, nu Sebastopol gevallen is door de dapperheid der geallieerden. Sterk door de alliantie van Frankrijk en Sardinie — welk laatste land wel is waar niet zoo groot is als Frankrijk of Engeland, maar dat evenwel in staat is voortreffelijke diensten aan de gemeene zaak te bewijzen, ten bewijze waarvan het genoeg is te herinneren aan de vroegere geschiedenis van Holland, Venetie en Genua, die, zelfs kleiner van grondgebied dan Sardinie, nogtans eene gewigtige rol hebben gespeeld in en een grooten invloed gehad hebben op de gebeurtenissen van Europa — sterk door zulk eene alliantie, zou aan Europa een vrede gegeven worden, waardoor men voor het vervolg gevrijwaard zal zijn voor Ruslands zucht tot overheersching, en die tevens in overeenstemming zal zijn met 's lands eer en de groote opofferingen, door Brittannie in den tegenwoordigen oorlog gebragt. Zal men dan ook gevrijwaard zijn tegen Engelands en Frankrijks zucht tot overheersching?

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

Gedurende het zittingjaar 1854—1855 zijn onafgedaan gebleven de volgende wets-ontwerpen of voorstellen van leden, waarvan men wederaanbieding, althans van de meeste, in het aanstaande zittingjaar 1855—1856 te gemoet ziet. De ontwerpen zijn: 1o. op het lager en middelbaar onderwijs; 2o. houdende bepalingen op het stuk der loodsdienst voor zeeschepen; 3o. tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst; 4o. betreffende het verleenen van eene bijdrage voor het uitwaterings-kanaal van Grave naar den Amer; 5o. tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen, 6o. houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen, en 7o. tot verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1854. De beide voorstellen zijn: 1o. van den heer *Wintgens*, tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid, en 2o. van den heer *Rochussen*, tot het instellen eener enquête omtrent het misbruik van den sterken drank.

— Maandag is de vergadering van de beide Kamers der Staten-Generaal voor het zittingjaar 1855—1856 geopend. De togt van den Koning naar het gebouw van de Staten-Gen. had ingevolge programma plaats.

De Koning, ter vergaderzaal binnengeleid, plaatst zich op den Troon en houdt de navolgende aanspraak:

»Mijne Heeren!

»Het strekt Mij tot voldoening u ook ditmaal te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen met de andere mogendheden zich kenmerken door welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid.

»Te midden van den oorlog, waarin onderscheidene met ons bevriende staten nog altijd gewikkeld zijn, blijven wij aan het stelsel van strikte onzijdigheid vasthouden. Onzerzijds nauwgezet nagekomen, wordt het door de oorlogvoerende mogendheden gewaardeerd en geëerbiedigd.

»De zee- en landmagt verwerven bij voortduring aanspraak op goedkeuring, door krijgstucht en ijverige pligtsbetrachting.

»De noodwendig geworden vermeerdering van het materieel der marine is het voorwerp Mijner ernstige zorg.

»Bij de belangstelling, welke onze kolonien en bezittingen in andere werelddeelen inboezemen, reken Ik het een voorregt te kunnen vermelden, dat rust en vrede daarin heerschen, dat de gezondheids toestand van Nederlandsch-Indie in de laatste maanden over het algemeen aanmerkelijk is verbeterd en dat de staat der gewassen gunstig is.

»De pogingen ook dezerzijds reeds vóór geruimen tijd in het werk gesteld, om in het stelsel van uitsluiting, door het rijk van Japan tot dusverre gevolgd, eene wijziging te verkrijgen, zijn niet zonder vrucht gebleven. Voorregten door de Japansche regering aan andere natien verleend, zijn mede aan ons verzekerd.

»De staats-commissie tot onderzoek van den toestand der slaven-bevolking in de overzeesche bezittingen heeft onlangs verslag uitgebragt. Ik vlei Mij, dat haar veelomvattende arbeid zal kunnen leiden tot eene wets-voordragt omtrent dit belangrijk onderwerp.

»Werden in den afgeloopen winter onderscheidene gewesten van het Vaderland door dijkbreuken en overstrooming zwaar geteisterd, de liefdadigheid van landgenoot en vreemdeling beijverde zich in ruime mate herstel of leniging aan te brengen.

»Mijn ernstig streven is steeds daarheen gerigt om de zedelijke ontwikkeling en de stoffelijke welvaart der natie gelijken tred te doen houden, en alzoo den bloei van het onderwijs, van wetenschappen en kunsten te bevorderen, maar ook ondernemingen van nijverheid en openbaar nut aan te moedigen, en, zoo veel mogelijk, te ondersteunen.

»Hoezeer de invloed van den krijg op handel en scheepvaart niet onmerkbaar is, verkeeren echter deze belangrijke takken van ons volksbestaan in bevredigenden toestand.

»De opbrengst der belastingen beantwoordt ruimschoots aan de daarvan gevormde verwachting.

»De gunstige staat der geldmiddelen laat toe met het delgen van schuld voort te gaan.

»Het is Mijn voornemen u weldra in de gelegenheid te stellen, om in overweging te nemen de wets-ontwerpen, welke alsnog, volgens artikel vijf van de additionele artikelen der Grondwet, moeten worden voorgedragen.

»Door deze en andere, hetzij nieuwe, hetzij weder op te vatten onderwerpen van wetgeving, wordt u eene ruime baan geopend om ook in deze zitting blijken te geven van uwen ijver in het behartigen der belangrijke taak, welke u is toevertrouwd.

»Het Vaderland, Mijne Heeren! heeft zijn blik bij vernieuwing op ons gevestigd. Het verwacht van ons gemeen overleg goede vruchten voor de bestendiging van orde en welstand. Stellen wij, zoo veel van ons afhangt, die uitzigten niet te leur. Toonen wij bovenal de vele en rijke zegeningen te waarderen, welke de Almagtige, wij erkennen het met innigsten dank, aan het ons zoo dierbaar Nederland schenkt.

»Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend."

Na het houden van deze aanspraak, verlaat de Koning de vergaderzaal. De vereenigde zitting der Kamers wordt daarna gesloten. Z. M. keert, even als bij het komen, onder het gejuich der talrijke, zoowel uit de Residentie als elders zamengevloeide menigte, naar HD. paleis terug.

Naar men verneemt, is de persoon *K.*, geattacheerde aan de Nederlandsche handelmaatschappij, die zich voor eenigen tijd met eene aanzienlijke geldswaarde aan blanco wissels uit de voeten had gemaakt, te New-York gearresteerd.

— De gemeente Loon-op-Zand—Kaatsheuvel, die in de vorige week geen burgemeester (welke is overleden), wethouders of ambtenaren van den burgerlijken stand bezat, zoodat er geene geboorte-, overlijden of huwelijks-acten konden worden verleden, heeft nu Zondag een wethouder, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand verkregen.

— Ingevolge magtiging des konings heeft de minister van binnenlandsche zaken onlangs ter kennis van heeren curatoren der verschillende hoogescholen gebragt, dat hij uit de bij art. 66 van het koninklijk besluit van 2 Aug. 1815 aan hen gegeven bevoegdheid om de taal aan te wijzen, waarvan de hoogleeraren zich bij hunne lessen bedienen, tevens voortvloeit, dat zij ook bevoegd zijn, magtiging te verleenen, zoo dit van hen mogt worden verlangd, om het in art. 107 vermelde proefschrift, zoo mede de theses of losse stellingen, met wier verdediging de doctorandi in de regten krachtens art. 3 van het koninklijk besluit van 30 Junij 1840, no. 61, ingeval van private promotie, kunnen volstaan, voor zooverre het onderwerpen geldt, welke in de Nederlandsche taal zijn onderwezen, ook in die taal te schrijven en te verdedigen.

— Naar men verhaalt moet eergisteren aan het Malburgsche weer een vreeselijk ongeluk hebben plaats gehad. De meid van *G. Vermeulen*, in den tuin bezig zijnde, wilde eenige moerbezien plukken; zij klautert, om die te bereiken, op zich daaronder bevindende palen of slieten, welke onder haar wigt breken, waardoor zij naar beneden valt en ongelukkig met hare zijde op eene der spits afgebroken palen neerkomende, dringt deze tot op eene aanmerkelijke lengte in het ligchaam. Ofschoon terstond geneeskundige hulp is ingeroepen, moet haar toestand nog zeer gevaarlijk zijn.

— Volgens een der dagbladen zouden de geleerden, die uitgenoodigd zijn de vertaling van het Oude-Testament op zich te nemen, de volgende zijn: prof. *Kuenen*, den Pentateuch, Josua, Daniel, Jona; ds. *Vollenhoven*, Richteren, Ruth; ds. *Weijers*, Samuel; prof. *Veth*, Koningen, Kronieken, Job; ds. *Ott*, Ezra, Nehemia, Esther, Klaagliederen, Hooglied; ds. *Vorstman*, Psalmen; prof. *Valeton*, Spreuken; prof. *van Gilse*, Ezechiël en Prediker; prof. *Roorda*, Jesaja, Jeremia, Micha, Habakuk; prof. *Rutgers*, Hosea, Nahum, Zephanja, Haggaï, Maleachi; prof. *Juynbol*, Joël, Amos, Obadja en Zacharia. — Mogten sommigen van hen voor de hun aangeboden taak bedanken, alsdan heeft men het oog geslagen op de heeren *Hoekstra*, *van Leeuwen* en *Laurillard*.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 12 dezer, naar aanleiding van de wet van 19 Julij 1845, verminderd de regten op den invoer: van aardappelen op 5 centen de 10 mudden; van gierst op een cent de 100 pond; van paddy op 2 centen de 100 ponden; van tarwe, rogge, maïs, garst en mout, boekweit, haver, spelt, boonen en gort op tien centen het last; en van brood, beschuit en meel op *f* 4 10 de 100 ponden; — te rekenen van 1 Oktober 1855 tot 31 December 1855 of tot daarin bij de wet op eene andere wijze zal zijn voorzien.

— Uit een officiele opgave blijkt, dat de rijks-middelen gedurende de acht eerste maanden van dit jaar 1855 hebben opgebragt *f* 38,541,040; terwijl de opbrengst over gelijk tijdsverloop van het vorige jaar is geweest van *f* 36,894,391.

— Met genoegen vernemen wij, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken voor den dienst van 1856 belangrijke sommen tot het uitvoeren of tot ondersteuning van het uitvoeren of verbeteren van openbare werken op zijn budget zal brengen. (*Zond.bl.*)

Verder lezen wij in het *Zond.bl.*: Maandag e.k. opent Z. M. op de gewone wijze de zitting van 1855—1856 der Tweede Kamer. Die zitting zal, naar men in sommige kringen verzekert, zeer belangrijk zijn. De Min. van Binn. Z. zal eenige wetsontwerpen aanbieden, de begrooting aanleiding geven tot veel sprekens en — de oppositie, of liever de Thorbeckiaansche partij, zal, volgens geruchten, een voorstel inleveren tot afschaffing van de belasting op de brandstoffen. Het tekort, daardoor in de schatkist ontstaan, wil zij gedekt zien door een *income tax*.

— Het *Staatsblad* no. 120 behelst een Koninklijk besluit van den 13 Sept. 1855, houdende, dat de dagen van het in werking treden der overeenkomst, op den 29 Maart 1855 met Frankrijk gesloten tot wering van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken, bepaald wordt op den 20 Sept. 1855.

— Van het verschijnen der cholera te Kampen af, zijnde den 17 Aug. tot en met den 14 Sept., zijn aldaar aangetast 188, overleden 117, hersteld 49, in behandeling 22. In 't geheel overleden 182 personen.

— De Minister van koloniën, de heer *Ch. F. Pahud*, heeft, bij beschikking van 31 Julij, aan den heer *van Vliet* op zijn verzoek, om te worden bekend gemaakt met de wijze, waarop de Minister ten opzigte van den adressant gevolg wenscht te geven aan het besluit van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dd. 3 Maart jl., te kennen gegeven, *dat de Regering zich niet gehouden acht, ter zake in zijn adres vermeld, opheldering te geven.* De heer *van Vliet* was, de Tweede Kamer der Staten Generaal heeft zulks uitgemaakt, ten onregte de Preanger-regentschappen uitgezet en derhalve geregtigd tot eene schadeloosstelling van zijde der Regering. Het Ministerie schijnt aan het besluit der Kamer geen gevolg, aan den verongelijkten man geen regt te willen laten wedervaren.

Tiel, 18 Sept. Heden stonden voor de correctionele zitting van de arrondissements regtbank alhier teregt, de heeren *H. J. Lion* te 's Hage en *D. van Haren Noman*, uitgever van het dagblad *de Indiër* te Zalt-Bommel, de eerste als schrijver, de tweede als drukker en uitgever van een artikel in gemeld dagblad van 2 Mei jl., waarin de heer *P. van Rees*, Oost-Indisch hoofd-ambtenaar zou zijn gelasterd. Het openbaar ministerie hield bij monde van den heer substituut-officier, mr. *F. D. Rambonnet*, de schuld der beide beklaagden vol, de eerste aan laster, de tweede aan medepligtigheid daaraan, en requireerde hunne veroordeeling, ieder tot eene gevangenzetting van 1—6 maanden, eene boete van *f* 25—1000 en ontzetting van de burgerschapsregten voor den tijd van 5—10 jaren. De beklaagden droegen daarop zelve hunne verdediging voor, terwijl de regtbank de uitspraak bepaalde op den 20sten September a. s.

Almelo, 14 Sept. De Arrond.-Regtbank alhier heeft surséance van betaling voor den tijd van 12 maanden verleend aan de firma de heeren *Höfkes en Co.* alhier. Dit verwekt in dezen omtrek groote blijdschap, daar er nu voor uitzigt bestaat, dat die zaak in eene maatschappij zal overgaan, te meer daar het actief het passief verre overtreft. Het zou te betreuren geweest zijn, indien deze belangrijke industriele onderneming ware te loor gegaan, die 25 jaren lang aan eene nijvere familie alle opofferingen van tijd en rust gekost heeft, en ofschoon meestal zeer voorspoedig, echter ook dikwijls zorgzame tijden ondervonden heeft.

Lutten, 15 Sept. In den loop dezer week heeft de Cholera zich ook hier geopenbaard. Reeds zijn daaraan 7 overleden en begraven, 4 nog lijdende, terwijl één als nagenoeg hersteld mag beschouwd worden.

Avereest, 14 Sept. Wij vernemen tot ons genoegen dat de tabaks cultuur door de heer mr. *J. C. Junius van Hemert*, in deze gemeente ondernomen, uitmuntend slaagt, de grootste helft is reeds ingezameld en zoowel de kwaliteit als de kwantiteit laat niets te wenschen over.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Parijsche correspondent van den *Times* zegt als zeker te kunnen melden, dat generaal *Canrobert* den maarschalkstaf is aangeboden, doch dat hij dien geweigerd heeft, en omdat, wanneer hij dien aannam, de belooning van *Pélissier*, die deze door zulk eene roemrijke overwinning verworven heeft, er door verminderen zou. Deze weigering doet eerstgemelden de grootste eer aan.

— De manschappen der ligting 1847, die tot het leger in het Oosten behooren, zullen onverwijld naar hunne haardsteden worden teruggezonden — *zoo veel namelijk als er nog van over zijn!*

— In de redevoering, die de aartsbisschop van Parijs tot den keizer bij diens komst in de kerk Notre-Dame heeft gerigt, bevindt zich eene zinspeling op de zwangerschap der keizerin. Naar men verzekert zouden woorden den keizer niet hebben behaagd, daar naar hij schijnt hij nogmaals de hoop zou moeten opgeven vader te worden, te oordeelen naar de voorteekenen, die zich onlangs in de gezondheid der keizerin hebben opgedaan.

— Men verzekert, dat tengevolge van de gebeurtenissen te Sebastopol en het verlaten van de Russische werken, de Minister van Oorlog de toezending van krijgsmaterieel heeft doen ophouden. In weerwil van dien wordt aan de wapenfabrieken ijverig doorgewerkt, en heeft de regering groote bestellingen van wapenen en ammunitie gedaan. De troepen, welke gereed stonden te vertrekken, en zelfs die welke waren ingescheept, hebben tegen-bevel gekregen.

ENGELAND.

De koningin heeft op het kasteel Balmoral in Schotland de tijding ontvangen van Sebastopols val. Onmiddellijk gaf zij bevel deze tijding door het geschut-gebulder bekend te maken. Prins *Albert* begaf zich naar den top van Graig-Hobham, alwaar een monster-vreugdevuur werd ontstoken. Van alle kanten kwamen de hooglanders aangeloopen, voorafgegaan door doedelzakspelers, die de nationale liederen

den hooren. Deze mannen dronken ruim wisky op de gezondheid der koningin en de geallieerde legers. De prins van Wallis en prins Alfred hebben zich bij de menigte gevoegd. De koningin, de hertogin van Kent en de dames van haar gevolg woonden op het balkon van het kasteel het geïmproviseerde volksfeest bij. Het vreugdevuur verspreidde zeer verre zijn rood schijnsel, en de hoerahs der Hooglanders en de salvoos der musketten deden de echos der bergen trillen. De menigte ging tegen middernacht uiteen onder het zingen van God save the Queen. In alle oorden des rijks is de overwinning met geestdrift gevierd. Te Bristol is het voorstel gedaan, een adres van rouwbeklag te zenden aan de heeren *Cobden* en *Bright*. In den Surrey-tuin is het bombardement van Sebastopol voorgesteld en bij die gelegenheid aan het tallooze publiek vertoond al wat nog van die stad over is. Te Woolwich werd 5 shilling voor een nommer van den *Times* betaald, zoo brandend was de nieuwsgierigheid om berigten uit de Krim te lezen.

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Frankfort: Een groot aantal Heidens, welke zich sedert den aanvang der mis, in de nabijheid dezer stad ophielden, zijn door gendarmen over de grenzen gebragt. Er waren vele diefstallen door deze lieden gepleegd. Het schijnt, dat zij willens zijn Rijn afwaarts te trekken.

— Nopens den stand der kerkelijke geschillen van het burgerlijk bestuur in Baden met de Katholieke geestelijkheid, wordt uit Karlsruhe medegedeeld, dat de Regering niet geneigd is, om de door den staatsraad *Brunner* uit Rome medegebragte voorslagen aan te nemen. Dientengevolge zal voorloopig alles in *statu quo* blijven en zullen de onderhandelingen later, bij meer gunstige omstandigheden, hervat worden. Intusschen neemt men met genoegen den geest van verdraagzaamheid waar, welke onder de Katholieke bevolking aldaar bestaat, en waarvan men te Badenbaden dezer dagen een sprekend bewijs heeft gezien. Eerst sedert kort had zich daar eene kleine Protestantsche gemeente gevormd, die bij gemis van een eigen lokaal, hare godsdienstoefeningen in eene der Roomsche kerken hield, welke haar door het gemeentebestuur was ten gebruike gegeven. Thans heeft dit bijna uitsluitend uit Katholieken bestaande bestuur hun een gepast terrein, alsmede het noodige hout tot het bouwen eener eigene kerk geschonken, van welke voor eenige dagen de eerste steen op eene plegtige wijze is gelegd.

RUSLAND-TURKIJE.

Volgens de laatste tijdingen uit Azie zag het er voor Erzerum en Kars iets minder donker uit. Zoo was o. a. te Varna de tijding ontvangen, dat al de vliegende Russische kolonnes het pachalik van Erzerum verlaten hadden en dat dientengevolge de Turksche generaals, die in deze streken het bevel voeren, het grootste gedeelte van hunne ongeregelde troepen weggezonden en slechts ongeveer 9000 man van hunne goed gedisciplineerde soldaten gehouden hadden.

— Een goed denkbeeld van de plaatselijke gesteldheid van Sebastopol en de Krim doet veel af. Zeer veel personen vormen zich daarvan een onjuist begrip, doordien zij verkeerdelijk oordeelen in hunne opvatting van hetgeen eigenlijk onder het zuiderdeel van Sebastopol moet worden verstaan. Door de militaire haven, eene soort van kreek die de reede verlengt, met die reede zelve te verwarren, - zegt de *Ind. Belge* - gelooven velen dat de voorstad Karabelnaya alleen het zuiderdeel der stad vormt en dat derhalve de Russen nog meester zijn van den tegenoverliggenden oever. Dit is eene dwaling. Geheel de stad met hare voorstad, en al de verdedigingswerken aan de land- en zeezijde, de Malakofftoren, de groote en kleine Redan, het Mastbastion (de Vlaggestaf-batterij), het centrale bastion, het Quarantaine fort, de forten Nikolaas en Paul, alsmede de 2e linie van defensie, de tuinbatterijen en daarachter gelegen kazernen zoowel die van het Mastbastion als die van den Redan en Malakoff, kortom geheel Sebastopol eigenlijk gezegd, is ontruimd en vertoont niets meer dan een hoop asch en puin. Maar aan de andere zijde der groote reede, op de plek waar de schip-of vlotbrug lag, die de bezetting na haren aftogt afbrak, over eene uitgestrektheid van 900 à 1000 ellen bezet het Russische leger nog de forten Konstantijn en Katharina, wier wallen door de zee bespoeld worden, alsmede de groote NoorderSterreschans, gebouwd op een hoogliggend vlak dat geheel het omliggende land bestrijkt. Om dit fort heen, waarin, naar men verzekert, 25,000 man kunnen liggen, is een zeer groot kamp aangelegd, alwaar thans militairen zoo wel als een deel der burgerij van Sebastopol gelegerd zijn.

— Het volgende beknopte kronologisch overzigt der gebeurtenissen in de Krim, gedurende de jongst verloopen twaalf maanden, zal voor velen niet van belang ontbloot zijn.

1854

4 Sept. Het fransche leger (25,000 man) en het turksche leger (8000 man) schepen zich te Varna in.

9 Sept. De engelsche vloot, met een leger van 25,000 man aan boord, voegt zich bij het Slangen-eiland bij de turksch-fransche vloot.

14 Sept. De geallieerde troepen landen te Eupatoria bij het Oude Fort. Deze operatie wordt niet tegengewerkt door de Russen; zij duurt 6 uren.

20 Sept. Veldslag bij de Alma.

27 〃 Het geallieerde leger, na de Alma, de Belbeck en andere rivieren te zijn overgetrokken, komt door een marsch in de flank op de hoogte van Balaklava. De Engelschen bemagtigen die stad en maken haar tot uitgangspunt van hunne operatiën.

29 Sept. Verkenning van Sebastopol.

9 Oct. Opening der loopgraaf, op 700 ellen afstand van de vesting.

17 Oct. Opening van het vuur tegen de vesting. De vereenigde vloten nemen daaraan deel.

25 Oct. Veldslag bij Balaklava.

6 Nov. Veldslag bij Inkermann.

1855.

22 Mei. Het kerkhof wordt bemagtigd.

24 〃 Expeditie in de zee van Azoff, die in alle opzigten gelukt.

25 Mei. Het geallieerde leger bezet de linie van de Tchernaya.

7 Junij. Inneming van den Groenen Heuvel (Mamelon).

18 〃 Vruchtelooze bestorming van den Malakofftoren.

16 Aug. Veldslag aan de Tchernaïa.

8 Sept. De Malakoff-toren wordt bestormd en genomen.

9 〃 De Russen ontruimen het zuidelijk gedeelte der stad en trekken zich in het noordelijk gedeelte terug.

De loopgraaf werd geopend den 9 Oct. 1854: men heeft dus 330 dagen moeten werken onder het vuur des vijands en in weerwil van de uitvallen der belegerden.

Het vuur is geopend den 17 October 1854 en de stad werd genomen den 8 September 1855: derhalve werd Sebastopol gedurende 322 dagen beschoten en gebombardeerd.

ASSEN, 19 September.

Men weet, dat de Provinciale Staten van Drenthe in hunne zomervergadering hebben besloten, om aan de Tweede Kamer der Staten Generaal een request in te dienen, ten einde een parlementair onderzoek te doen plaats hebben omtrent den tol op 't Zwolsche diep; ook de schippers te Zwolle en te Zwartsluis, ten getale van 200, hebben een request aan de Tweede Kamer ingediend, tot hetzelfde doel strekkende en luidende als volgt:

Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Geven eerbiedig te kennen de ondergeteekenden, binnenschippers, het Zwolsche diep bevarende, wier vaartuigen meten 50 ton en daarboven, woonachtig in de provinciën Overijssel en Drenthe:

Sedert 1 Januarij 1849 wordt van der adressanten schepen op het Zwolsche diep tol gevorderd wegens werken, die ten behoeve van de groote zeevaart van Zwolle zijn daargesteld, waartegen de adressanten reeds in den beginne hebben geprotesteerd en waardoor adressanten geen voor- maar eer nadeel hebben, daar de vroegere diepgang voor hen doorgaande voldoende was.

Bij verschillende Koninklijke besluiten, van 4 Julij 1848 no. 53, van 25 Dec. 1850 no. 60, van 21 Dec. 1853 en van 30 October 1854 no. 64, was die tol opvolgende vastgesteld.

Die tol is zeer bezwarend voor adressanten; zij hebben daarom van af 1 Januarij 1849 steeds hunne bezwaren in eerbiedige adressen aan de Regering voorgesteld en op afschaffing van den tol aangedrongen; ook zijn er reeds vier brochures door of wege adressanten uitgegeven, waarin hun goed regt en het bezwarende en onregtvaardige van den tol op onwederlegbare bewijzen werd betoogd, welke gronden ook nimmer zijn wederlegd, niettegenstaande de tegenstanders daartoe telkens openlijk in die brochures zijn uitgenoodigd; die brochures zijn telkens openlijk verspreid en aan alle auctoriteiten en ook aan de leden der Tweede Kamer rondgedeeld, en bij dit adres voegen adressanten voor de Kamer en voor ieder lid derzelve exemplaren van eene brochure, uitgegeven in dit jaar, waarin ten vierdemale de tolquestie wordt toegelicht uit het standpunt waarop ze zich thans bevindt. Om niet te uitvoerig te worden, verwijzen adressanten, wat het betoog van hun regt en het bezwarende van den tol betreft, naar alle deze en voornamelijk naar de bij dit request gevoegde brochure.

De tolquestie van het Zwolsche diep is zoo vaak behandeld, dat zelfs in de derde brochure een overzigt der literatuur daarover voorkomt; requestranten verwijzen daarnaar, maar zullen hier alleen twee beschouwingen mededeelen:

1o. Er is een voetpad, voldoende voor voetgangers, iemand vindt goed, dat voetpad te verbreeden en voor zware diligences te bevloeren: die diligences komen niet. Is het dan billijk, is het dan regtvaardig, de voetgangers met tol te belasten voor de verbetering van den weg, welke verbetering zij niet hebben verlangd, waarbij zij niet zijn gebaat, ja, waar tegen zij zich reeds vóór het werk hebben verklaard?

In deze doodeenvoudige voorstelling ligt de krachtige waarheid en de onwederlegbare regtvaardigheid van der adressanten zaak: hoe ook de tegenstanders die eenvoudigheid zoeken te verwikkelen.

2o. Adressanten willen niets afdingen van de goede bedoelingen, om de zeevaart van Zwolle te bevorderen, waarmede de kapitalen, voor de werken benoodigd, zijn geschoten, noch op de volhardende wijze, waarop het Bestuur van de Maatschappij zich van zijne taak kwijt en heeft gekweten, zij komen alléén daarop neer: — nu die bedoelingen niet zijn gelukt, althans voor als nog niet gelukt, nu de verdieping niet in die mate komt als verwacht werd, nu de landaanwinning en de zeehandel zich laten wachten, is het niet geoorloofd, de onregtvaardigheid te plegen, om de adressanten, die de werken niet verlangd hebben en waarom ze niet zijn ondernomen, met tol te belasten: — zelfs de edelste, zelfs de vaderlandslievendste bedoelingen kunnen geene onregtvaardigheid goed maken: — Regtvaardigheid verhoogt een' volk!

Zoo zeer is de overtuiging van het goede regt der adressanten gevestigd, dat zelfs twee maal, en laatst in de laatste zomervergadering, het slechts ééne stem verschilde, of de Staten van Overijssel zelve zouden bij de Regering, in 't belang van adressanten, zijn tusschen beide gekomen, en de Commissaris des Konings in Overijssel heeft bij deze laatste gelegenheid in eene zeer merkwaardige rede de gegrondheid van de bezwaren van adressanten erkend.

Adressanten verzoeken daarom, dat de Tweede Kamer der Staten Generaal een onderzoek moge bevelen volgens art. 90 der Grondwet, omtrent de zaak der tolheffing op 't Zwolsche diep, en daarna zal besluiten over de bezwaren van adressanten, zoo als dan in 't belang van billijkheid en regtvaardigheid zal bevonden worden te behooren.

ZWOLLE en ZWARTSLUIS, September 1855.

— Als een voorbeeld van voorspoedige jagt kunnen wij mededeelen, dat de jager *H. B.* te Peelo in de drie eerste dagen van de jagt heeft geschoten, den eersten dag 1 korhoen, 13 patrijzen en 3 hazen, den tweeden dag 1 korhoen, 12 patrijzen en 4 hazen en den derden dag 14 patrijzen en 3 hazen, dus in het geheel 2 korhoenders, 39 patrijzen en 10 hazen.

— Op twee plaatsen in het stads-bosch alhier, is, met tusschenruimte van eenige dagen, gepoogd brand te stichten; bij twee denneboomen heeft men dorre takken verzameld en deze in brand gestoken, zoodat de bast dier boomen reeds een aanmerkelijk eind in de hoogte is verbrand, en het inderdaad, bij de tegenwoordige droogte, te verwonderen is, dat er geen boschbrand ontstaan is. Wie deze schandelijke bedrijven, hetzij dan met misdadige oogmerken, hetzij dan uit brooddronkenheid moge bedreven hebben, wij hopen zeer, dat de poging der politie, om de daders te ontdekken, moge gelukken, ten einde deze de verdiende straf ondergaan.

— De redactie van de *Utrechtsche Courant* heeft in haar nummer van 6 dezer een berigt medegedeeld over den toestand van den wildbaan in dit gewest; zij berigtte tevens daarin, dat, om de schaarschheid der hazen, men op sommige plaatsen het schieten daarvan tot 5 per dag voor iederen jager had beperkt. Wij wederspraken dat berigt in ons no. van 8 dezer, daar onze informatien nopens den toestand der wildbaan anders luidden, en het ons bekend was, dat hier nergens eenige andere beperking omtrent het vangen van hazen bestond, dan die de wet zelve voorschrijft ten aanzien van de lange jagt. Wij hadden het berigt van de *Utrechtsche Courant* en onze tegenspraak reeds bijna vergeten, toen wij in no. 221 van die *Courant* zagen, dat de redactie gemeend heeft op deze zaak te moeten terug komen, en aan hare lezers op te merken, dat zij met de plaatsen, waarin de door haar bedoelde beperking van de jagt zou bepaald zijn, de provincie Noord-Holland op het oog had, waar het haar voor den geest zweefde, dat dergelijke maatregel genomen was. In de eerste plaats houden wij ons overtuigd, dat een zoodanige maatregel noch in N.-Holland noch ergens elders, maar alleen in de vruchtbare verbeelding der redactie van de *Utrechtsche Courant* bestaat; doch ten anderen raden wij de redactie, om, wanneer zij, sprekende over de wildbaan in Drenthe, zich in eens in N.-Holland wil verplaatsen, zulke sprongen niet stilzwijgend te doen, daar hare lezers haar anders bij geene mogelijkheid in zulke plotselinge terreins-veranderingen kunnen volgen. — Het slot van het artikel in de *Utr. Ct.* is te curieus dan dat wij het onze lezers zouden onthouden; zij zegt dan: „die courant (*dat zijn wij*) zal welligt zijn berigt ontleend hebben uit het oostelijk gedeelte van Drenthe, (*lach niet, lezers uit Drenthe*) alwaar het meer geschikt voor hazen dan voor patrijzen is, zoodat uit den aard der zaak (?) bedoeld gedierte zich aldaar beter in de holen en gaten voor zijne vervolgers kan verbergen." Hazen in holen! De redactie, die blijkbaar vreemdelinge is in het jagtveld, verwart ze met konijnen! Hazen maken geene holen. Wij zouden haar in overweging durven geven, om, wanneer zij weder een berigt over de jagt plaatst, vooraf een jager te raadplegen, of wel de eene of andere natuurlijke historie der dieren op het woord: *haas* op te slaan.

— Men verneemt, dat bij de Arrondissements-Regtbank te Assen aanhangig is eene zaak tegen zekeren *H. Bos* van Veenhuizen, ter zake van laster in de *Kamper Courant*, tegen dr. *Swaagman* van Groningen, daar hij in die courant gevraagd heeft of dr. *Swaagman* reeds afschaffer was, toen deze hem vroeger als heelkundige had bezocht, bij gelegenheid van een val en daaropgevolgde beenbreuk, en waarin wordt gevraagd: „of Dr. *Swaagman* welligt een bekeerling is?"

— In het tijdschrift ter bevordering van nijverheid en wel in de aflevering dezer dagen aan de leden dier Maatschappij rondgedeeld, komt voor de verhandeling over het voor- of nadeelige van het afplaggen der heidevelden, door *S. van Roijen*, Burgemeester der gemeenten Diever en Vledder, en *S. J. van Roijen*, Directeur der gazverlichting te Groningen, voor welke verhandeling door het departement Assen dier Maatschappij, namens Hoofddirecteuren dier Maatschappij in eene plegtige zitting de gouden medaille der Maatschappij aan de schrijvers is uitgereikt. Deze verhandeling is voor Drenthe zeer belangrijk en verdient in veler handen te zijn, in eene provincie waar nog zooveel heide is en waar zooveel aan de ontginning gedaan wordt

— Naar wij met zekerheid vernemen, zullen de miliciens van de ligting 1854, welke gedurende zes maanden in den wapenhandel zijn geoefend, den 1sten October met groot verlof naar hunne haardsteden terugkeeren.

— Uit Papenburg wordt geschreven, dat de spoorweg van daar tot Meppen de voltooijing dagelijks nader komt. De opening van dit eind wegs zal intusschen niet meer voor dezen winter geschieden, daar men niet zeker weet, of wel de inkomsten de uitgaven zullen dekken. Ook aan den weg van Rheine wordt thans met ijver voortgewerkt. Men spreekt er van, dat de communicatie langs den geheelen spoorweg van Emden af tot Rheine en van daar eensdeels naar Osnabrück, anderzijds naar Munster, met den 1sten Julij 1856 zal geopend worden. *Gr. Ct.*

* **Meppel, 18 Sept.** Toen voor eenigen tijd eene marktschuit tusschen hier en Zuidwolde zou aangelegd worden, vernam men daaromtrent allerlei aanmerkingen, als zoude zoodanige schuit geen genoegzaam middel van bestaan opleveren; het tegendeel vindt plaats; zij is thans reeds eene der meest winstgevende van alle op deze plaats varende marktschuiten. Dewijl de verzending van allerlei goederen met die schuit zoo boven verwachting groot is, heeft de ondernemer zich dan ook reeds een grooter schip moeten aanschaffen, daar de vorige vrij groote schuit veel te klein was, om al de goederen te kunnen bevatten.

* Zijn van hier binnen kort onderscheidene krankzinnigen naar het krankzinnigengesticht te Zutphen vervoerd, zaturdag morgen j.l. heeft dit wederom plaats gevonden; het was nu eene jonge dochter, in den bloei harer jaren, lijdende zeer aan genoemde krankheid; zijnde eene dochter van de wed. T. De bewering van sommige geleerden, dat deze ongesteldheid in 't algemeen zeer toeneemt en veel menigvuldiger voortkomt dan vroeger, schijnt wel eene waarheid te zijn. De daarvoor opgegeven wordende verschillende oorzaken, zullen wij hier niet vermelden.

— De voor eenige weken alhier onder de kinderen uitgebroken mazelen, schijnen zich meer te verspreiden, op sommige scholen wordt reeds een vrij aanzienlijk getal kinderen deswege gemist en nog dagelijks neemt dit toe; slechts enkelen overlijden er aan.

* **Veendam, 17 Sept.** Men is alhier druk bezig aardappelen te rooijen; de kwaliteit is tamelijk goed, doch de kwantiteit laat wel wat te wenschen over; trouwens het levert zooveel niet op als het vorige jaar; 160 a 170 mud van het bunder, zijn de grootste hoeveelheden; de handel in dit product is zeer druk, opkoopers voor Hollandsche rekening besteden ƒ 2.25 a ƒ 2.35 voor het mud.

Slagharen, 15 Sept. Heden morgen ging alhier een arbeider naar het veld, ten einde aldaar, als naar gewoonte, zijn dagelijksch werk te verrigten. Toen de vrouw hem te 8 ure eten ging brengen, zag zij haren man niet; doch, wie beseft niet de ontsteltenis der vrouw, toen zij, al zoekende, haren man dood achter eenen turfring vond. Vermoedelijk heeft een aanval van beroerte plotseling een einde aan zijn leven gemaakt. *Prov. Ov. Ct.*

Dedemsvaart, 15 Sept. Een zeker persoon, die in den dagelijkschen wandel *Jan Selderij* werd genaamd, en die in zijn leven een zeer ligtzinnig gedrag leidde heeft zich zelven gisteren avond, na bijkans van de cholera hersteld te zijn, met een mes van het leven beroofd. In een oogenblik van waanzinnigheid moet hij daartoe gebragt zijn. *Id.*

* **Appelscha, 14 Sept.** Heden had de jaarlijksche verkooping van boekweit, verbouwd op de veenen van Appelscha en Fochtelo plaats. Van het eene gedeelte is een vijfde verkocht welk heeft opgebragt ƒ 4303; van het andere een vierde, dat ƒ 4631 heeft opgeleverd. Hiernaar de geheele massa berekend, is er op bovengenoemde veenen voor eene waarde van ƒ 40039, zegge veertig duizend negen en dertig gulden verbouwd.

* **Oosterhesselen, 15 Sept.** Naar wij vernemen, zal hier ter plaatse op aanstaanden Vrijdag eene algemeene vergadering gehouden worden van de afdeeling: Klasse Koevorden, van 't Ned. Zendelinggenootschap, bij welke gelegenheid Ds. *van Eerde* van Westerbork de opwekkingsrede zal uitspreken. Men denkt om elf uur met de godsdienstoefening een aanvang te maken, en daarna aan de leden in het huis der gemeente gelegenheid tot eene zamenkomst te geven, ten einde de belangen van het genootschap in nadere overweging te nemen. Wij twijfelen niet, of eene talrijke schare van belangstellenden zal op dien dag van alle kanten, ook uit de omliggende gemeenten, zamenvloeijen om de godsdienstoefening en de vergadering bij te wonen, terwijl we ons hiervan op nieuw voor de zendingzaak goede vruchten belooven.

* **Smilde, 17 Sept.** In de raadsvergadering van heden zijn de herkozene leden beëedigd en geïnstalleerd, terwijl de afgetredene wethouders *J. Bijnema* en *B. Jonker* als zoodanig zijn herbenoemd.

* **Dwingelo, 18 Sept.** Met blijdschap vernemen wij, dat door het burgerlijk bestuur dezer gemeente eene som van ƒ 100-〃 is uitgetrokken, ter bestrijding der onkosten, veroorzaakt zullende worden door de benoeming van eenen ondermeester in de hoofdschool alhier, waaraan, bij het groot aantal kinderen, vooral des winters, groote behoefte bestaat. Eere het Bestuur voor deze bemoeijing ter bevordering van het onderwijs der jeugd. — De plaatselijke Commissie van toezigt op het lager onderwijs, heeft zich ter bekoming van eene toelage aan H.H. Gedeputeerde Staten gewend, terwijl diezelfde Commissie en ook belanghebbende personen pogingen zullen aanwenden, om bij eventuele hulp van H.H. Ged. Staten, door middel van inschrijving, de benoodigde som bijeen te brengen.

* **Oldemarkt, 13 Sept.** Gisteren zijn door den Rijksveearts *Hubenet* van Dwingelo, te IJsselham in deze gemeente, bij de landbouwers *Jagtman*, *Veenhouwer*, *Kraak*, *Muurlink*, *van Veen* en *Pijpen* de runderen, ten getale van 161, ter voorkoming der besmettelijke longziekte ingeënt. Van de eersten, door hem ingeënt, begint de werking reeds meer en meer zigtbaar te worden. — In de laatste dagen heeft Z.Ed. aan ruim 260 runderen de operatie verrigt.

INGEZONDEN STUKKEN.

ONDERWIJS.

Wij lazen in de courant van den 8 dezer in het verslag van het verhandelde in de raadsvergadering te Coevorden, den 4 Sept. ll. gehouden, het volgende:

„**Bovendien bevinden zich weinigen in de gemeente, welke men met regt in de eerste klasse zou kunnen brengen.**"

Vooraf moeten we den, der zaak onbekenden lezer op de hoogte trachten te brengen, opdat hij begrijpe, wat wij betrekkelijk de aangehaalde woorden willen zeggen. — De HH. Ged. Staten hebben bij missive den raad van Coevorden, en misschien alle besturen in Drenthe, verzocht, de schoolgelden te classificeren in ƒ4,80; ƒ2.40 en ƒ1.20. 's jaars van elken leerling en de ouders der ter schoolgaande kinderen naar hun vermogen te laten betalen: eene poging, die loffelijk mag genoemd worden.

Nu heeft men die zaak in de vergadering bovengenoemd, besproken, en als argument tegen het voorstel van HH. Ged. Staten de boven aangehaalde woorden aangevoerd. Wij willen niet het bespreken dezer woorden niet zeggen, dat men in Coevorden minder belang in lager onderwijs stelt dan elders, maar we willen 't publiek opmerkzaam maken op de teekenen des tijds en hetzelve opwekken om met de Hooge Regering toch mede te werken, die naar ons inzien bezield is met waarachtige belangstelling in 't volksonderwijs. - Immers, het voorstel van HH. Ged. Staten voorkomende onder letter *b.* van het verhandelde in de raadsverg. te Coevorden, getuigt hier wederom van.

De prov. Drenthe heeft meer beletselen, die het algemeen onderwijs in den weg staan, dan de naburige provinciën. Deze beletselen liggen in de verspreide bevolking. Daarom moeten er buitengewone maatregelen genomen worden en moet de opoffering en moeite hier grooter zijn dan elders, wil men op den duur met andere streken van ons Vaderland gelijk blijven. De prov. Drenthe heeft zich in de zaak van 't volksonderwijs altijd loffelijk gedragen en doet de prov. regering heden nog opofferingen, die ten voorbeelde voor onze naburen kunnen strekken.

We zien nu, dat de prov. regering nog niet vertraagt, en is dit zoo, dan is het toch ook pligt dat gemeente-besturen en gegoede leden der burgerl. Maatschappij het voorbeeld der hoogere Regering volgen en medewerken.

Die hier omtrent iets belangrijks wil lezen, neme de beide redevoeringen van Prof. *Hofstede de Groot*, gehouden te Zwolle en Middelburg ter hand.

In Coevorden echter *„bevinden zich weinigen in de gemeente,* **welke** men met regt in de 1o klasse zou kunnen **brengen.**" **d. i. in** Coevorden zijn weinige burgers, van **wien men,** met regt kan vragen, dat zij ƒ4,80 schoolgeld 's jaars van ieder kind betalen.- 't Is jammer, maar gesteld eens, dat het schoolgeld 's jaars op ƒ1 stond, en HH. Ged. Staten stelden voor, dat de gegoede stand ƒ2-„ betaalde, zou men dan ook geene zwarigheid maken?

Laat men de lessen, de uren van een geheel jaar eens optellen; laat men bedenken, dat men dan, wanneer men ƒ4.80 betaalt, nog maar ééne *cent* geeft voor eene les van 2 uren; laat men nagaan de *moeite*, die een onderwijzer soms heeft, om ondeugende, verwilderde, onopgevoede knapen, die door hunne weerspannige natuur, wars van orde en tucht, gedurende hun geheel schoolleven een onophoudelijken strijd tegen hunnen onderwijzer voeren en hem het leven vergallen, terwijl er echter toch maar van den onderwijzer gevraagd wordt, dat hij hen niet alleen fatsoenlijk zal leiden, besturen en opvoeden, maar ook nog zal onderwijzen in nuttige, en onontbeerlijke voor hun maatschappelijk leven, noodzakelijke kunsten en wetenschappen, al is het dat Vader en Moeder geen den minsten invloed op hen kan hebben, en ze te huis doen wat ze willen; al is het, dat men voor ijdelheden 's jaars guldens bij guldens uitgeeft, en men soms voor onderwijs à la mode ƒ480-„ 's jaars wil geven, dan is ƒ4.80 voor 't *eerste onderwijs „waaraan zooveel gelegen is"* misschien bij vele welgestelden nog te veel!

Doch 't is genoeg, de teekenen des tijds verblijden ons. Wij verwachten geene sprongen, maar den gang der natuur. Op eenmaal kan alles niet goed worden en evenmin kan men liefhebben en voorstaan de dingen, die men in zijn geheel nog niet kent, noch begrijpt.

Het volksonderwijs komt meer en meer ter sprake en hoemeer verlichting en beschaving doordringen, des te grooter zal de behoefte aan een goed volksonderwijs zich doen gevoelen.

De hooge Regering vraagt van den onderwijzer telkens meer, en teregt, want niets moet stilstaan. Bij dat meerdere, dat zij telkens van den onderwijzer eischt, wil ze hem ook schadeloos stellen. Dit toont ze weder in 't verhandelde van den Raad te Coevorden.

ADVERTENTIEN.

ONDERTROUWD:

Jb. GREVE,
Weduwnaar van A. W. HAVEMAN
EN
A. TISSINGH.

Ansen,
Gem. *Ruinen*,
15 Sept. 1855.

ONDERTROUWD:

C. W. A. ESSERS,
Rijks Ontvanger
EN
S. SCHUMMELKETEL.

Gieten, 16 Sept. 1855.
Eenige kennisgeving.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Drenthe zal hare **Najaars-Vergadering** houden op *Dingsdag en Woensdag* den 9 en 10 October. Zij, die zich dan willen laten **examineren**, gelieven zich te gedragen overeenkomstig het aangekondigde in de Nieuwe Bijdragen van Augustus l. l.

H. DOORENBOS, Secretaris.

De ondergeteekenden berigten aan den **HANDEL**, dat de Heer **E. A. F. Schmitz**, vroeger hun **REIZIGER**, later hun **COMMISIONAIR**, sedert den 1 Augustus l. l. in **hoegenaamd geene de minste betrekking tot hen staat;** zullende al wat door hem, op naam hunner **FIRMA**, in welk opzigt ook, mogt worden aangegaan en gesloten, door hen niet worden gevalideerd.

Tevens berigten zij dat bij hen van de pers is gekomen:

De VERORDENING en het TARIEF op het BEURTVEER tusschen ***AMSTERDAM*** **en** ***MEPPEL.*** *Prijs* 40 *Centen.*

WILSON & Co.,
Boekdrukkers en Azijnfabrijkanten enz.

De ondergeteekende heeft de eer het geachte publiek te berigten, dat hij zich alhier gevestigd heeft tot het leveren van **AZIJNEN, PAPIEREN, GEPLAKTE ZAKKEN, enz.,** waartoe hij zich aan zijne geëerde begunstigers minzaamst aanbeveelt.

Meppel, 14 Sep. 1855.

E. A. F. SCHMITZ.
Vroeger Reiziger bij WILSON EN COMP.

NB. Er wordt bij een **NOTARIS** op een dorp in Drenthe **EEN' KLERK** gevraagd, bewijzen van goed gedrag kunnende overleggen, om dadelijk in dienst te treden.

Adres liefst in persoon, of met vrachtvrije brieven onder letter **K.** aan den Boekhandelaar J. O. VAN HOUTEN te Assen.

Uit de hand te huur

voor het aanstaande JAGTSAISOEN: ongeveer **2,400 bunders,** zeer geschikt gelegen

JAGTVELD,

te *Haulerwijk*, in **ÉÉN of TWEE perceelen.**

Belanghebbenden gelieven zich ten spoedigste in persoon, of door franko brieven te vervoegen bij den Veenman D. HUMMEL aldaar.

TE HUUR

om op 1o Mei 1856 te aanvaarden:

EENE HEERENBEHUIZINGE

en TUIN, aan de *CINGEL* te Assen, wordende bewoond door den Heer Gepens. Kapitein STEENMEIJER.

DRENTSCHE KANAALMAATSCHAPPIJ.

COMMISSARISSEN hebben de eer, de **houders van AANDEELEN IN BLANCO** bij deze uit te noodigen tot **bijwoning van de**

6de GEWONE VERGADERING

VAN DEELHEBBERS,

welke zal gehouden worden op *ZATURDAG* 29 September 1855, des voormiddags te 10 ure te Meppel, in het Heerenlogement.

Behalve het voorgeschrevene bij art. 18 en 19 der Statuten en eventuele andere voorstellen, zal in die vergadering aan de orde zijn de verkiezing van twee Commissarissen in plaats van de Heeren Jonkheer R. A. VAN ECHTEN VAN HOLTHE en Mr. J. TONCKENS, die door het lot zijn aangewezen om af te treden, en van een Thesaurier in plaats van den Heer J. KALFF, die volgens art. 13 der statuten aftreedt.

De ter vorige vergadering voorgedragene maar uitgestelde wijziging in de statuten is in den brief van beschrijving opgenomen, en zal bij ieder Lid van het Bestuur van den 20sten tot en met den 27sten September 1855 ter inzage liggen voor de DEELHEBBERS.

Op den 28sten September zal de Thesaurier of iemand van zijnentwege ter plaatse der vergadering vaceren, om aan ieder deelhebber die zich daartoe zal aanmelden, inzage te verleenen van de **BALANCE** van het **5e BOEKJAAR** met alle **justificatoire bescheiden.**

Commissarissen voornoemd,
J. HEEMSKERK Az.
f. President.
VAN DER LELIJ,
f. Secr.

Provincie Drenthe.
AANBESTEDING.

Op DINGSDAG den 25 September 1855, des middags ten twaalf ure,

zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe, of bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN en in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het 3e District, aan het LOKAAL van het PROVINCIAAL BESTUUR van Drenthe, te Assen worden

AANBESTEED:

Het BOUWEN van eene gewone ARBEIDERSWONING te Steendijk, met de leverancie der noodige MATERIALEN aan den Provincialen Kun[stweg] weg van Assen naar de Hi[...]

De BESTEDING zal geschieden bij enkele insc[hrij]ving, overeenkomsting art. 30 des Besteks.

Het BESTEK zal behalve aan het GOUVERNEMEN[TS]GEBOUW, ter lezing liggen te Assen in de L[ogemen]ten van HOFSTE, te Rolde bij REBBERS, [te] Gieten bij OTTENS, te Coevorden bij [...]TAREL en te Smilde in het Logement DE VE[RGULDE] HOOP.

Den VIERDEN DAG vóór de AANBESTEDING [zal] de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, [ter]wijl verder nadere informatiën te bekomen zijn [bij] den Hoofd-Ingenieur KOCK te Assen.

ASSEN den 18 September 1855.

DE VOS VAN STEENWIJ[K]

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 9—16 Sept. *Bev.* H. Booij geb. Stoter, va[n] ...; J. Warmels geb. Willink, van d.; H. Nijmeijer geb. Benja[min] van z.; M. Klunder geb. Huissies, van d.; A. van Regteren [geb.] Gommel, van d.; J. Stoter. Fakenzoon geb. Koops, va[n] ...; J. Roelink geb. Velzel, van d.; A. Hofstede geb. Holla[nd] van d. — *Overl.* Hilligje Diphoorn, bijna 1 j. Voorts ee[n le]venloos kind van A. B. Boertien en H. Schaap.

MEPPEL, 7—14 Sept. *Geh.* M. Hagedoorn met Stiena B[...]wer; E. Boxem met G. Bakker. — *Ondertr.* G. van Raalte [met] K. Nagelaar. — *Bev.* J. Kleefman geb. Worst, van z.; A. Witvoet geb. Brink van z.; A. Kok geb. van Ulzen, van ...; G. Engels geb. de Graaf, van d.; A. Dop geb. Veldman, [van] d. — *Overl.* J. G. Richte, 80 j., weduwnaar van J. J. Ho[...]; H. Nijmeijer, 3 j., ml.; D. Hoogenkamp, 4 j., ml.; G. B[...]wer, 56 j., echtgenoot van M. de Boer; G. Kleefman, 1 w., ...

SMILDE, 9—16 Sept. *Bev.* T. Snippe geb. Kwant, van ...; M. W. van den Heuvel geb. Fukke, van z.; W. de Vries [geb.] Pakes, van z. — *Overl.* Jennegien van Heinsbergen, ruim ...

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 *Sept.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	ƒ16.00	Boekweit, zand	64	N.pd.	ƒ
„ N. Oml.	70	„	„15.15	„ „	66	„	„
dito.	72	„	„15.90	„ veen	64	„	„
„ „ Old.	70	„	„14.90	„ „	66	„	„
„ „ „	72	„	„15.65	Paardeboonen..	ƒ	8.50	à
Rogge, N. Iul.	66	„	„11.00	Groene Erwten.	„	—.—	à
„ „ „	68	„	„11.50	Grauwe „	„	0.00	à
„ „ „	70	„	„12.00	Koolzaad ...	ƒ	13.00	à
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.40	Gort, grove .	„	11.50	à
„ „	42	„	„ 4.60	Gort, parel ,	„	14.25	à
„ Voer	36	„	„ 3.95	Olie, raap per vat		61.50	à
„ „	40	„	„ 4.35	Raapkoeken.....			à
„ Zwarte	36	„	„ 4.00	Lijnkoeken		—.—	à
„ „	40	„	„ 4.40	Boter ¼ ton...		—.—	à
Garst, N. wint.	54	„	„ 7.30	Boter ⅛ „			à
„ „ „	56	„	„ 7.70				
„ „ zomer	56	„	„ 0.—				
„ „ knob.	60	„	„ 7.80				

Tarwe met weinig handel in een doen. — Rogge 15 cent [ho]ger verkocht. — Grijze Boekweit 10 en Zwarte Veen dito [...] cent lager afgegeven. — Garst weinig aan en weder iets ho[oger] verkocht. — Dikke Haver en Voer in een doen, Zwarte iets [la]ger. — Boonen prijshoudend. — Koolzaad ruim ter veil en [bij] ontbrekende kooplust meest onverkocht gebleven. — Zomer[...] als genoteerd slepend afgaande. — N. Geel Mosterdzaad [...] bijna geen kooplust.

STEENWIJK, 17 Sept. Rogge ƒ 11,25 a ƒ 12,00. — Bo[ek]weit ƒ 9,00 a ƒ 10,„. — Boter per ⅛ ton ƒ 21.75 a ƒ —,—.

ZWOLLE, 14 Sept. Tarwe ƒ 17,00 a ƒ 16,00. — Ro[gge] ƒ 12,20 a ƒ 11,50. — Boekweit ƒ 10 35 a ƒ 9,80. — Aardapp[elen] ƒ 3,20 a ƒ 2,65. — Boter per ⅛ ton ƒ 22,25 a ƒ 21,75; per [...] ƒ 1,10 a ƒ 0,90.

OLDEMARKT, 15 Sept. Boter ¼ v. ƒ 45.0 a 45.25.

HEERENVEEN, 15 Sept. Rogge ƒ 11.30. Boter p. ¼ v. ƒ 44[...]

NOORDWOLDE, 13 Sept. Rogge ƒ 9,75 a ƒ 11,25.— Boter [...] N. ℔ ƒ 1.00 a ƒ 1.08.

AMSTERDAM, 17 Sept. TARWE ter consumtie met goe[den] handel tot iets hooger prijzen; 126, 127 ℔ bonte Poolsche ƒ 5[...] 530; 125 ℔ dito ƒ 515; 131 ℔ jarige Kleefsche ƒ 535; 128, [...] ℔ roode Stettin ƒ 510, 516; 126 ℔ Groninger ƒ 480 aan de Z[aan]. In veiling verkocht: 126 ℔ Holsteinsche ƒ 479; 127 ℔ bo[nte] Poolsche ƒ 480, 481 — en opgehouden: 127, 128 ℔ dito ƒ [...] 123, 124 ℔ dito ƒ 500. — ROGGE mede hooger met levend[igen] handel; 120 ℔ Pruissische ƒ 345, 348, 350, 118 ℔ dito ƒ [...] 340, 119 ℔ oude dito ƒ 350; 122 ℔ fijne Zweedsche ƒ 360, [...] 119 ℔ dito ƒ 349 aan de Zaan; 118 ℔ gedroogde Deensche ƒ [...] 121 ℔ Mecklenb. ƒ 343; 122 ℔ Anclammer ƒ 355; 118 ℔ De[en]sche ƒ 318, 120 ℔ Norder ƒ 347. In veiling verkocht: 115 [℔] Deensche ƒ 290; en opgeh.: 115 ℔ Deensche ƒ 290; 117 ℔ d[ito] ƒ 320. — GARST tot vorige prijzen; 111, 112, 113 ℔ Deensc[he] ƒ 234, 237, 240. — HAVER zonder handel. — BOEKW[EIT] tot hoogere prijzen afgedaan; 116, 121 ℔ Holsteinsche ƒ 2[...] ƒ 295 aan de Zaan; 123 ℔ nieuwe Inlandsche ƒ 314. — W[...] ERWTEN schaarsch ter veil en hooger gehouden. — KO[OL]ZAAD ruim prijshoudend; op 9 v, Olie in Sept., Oct. en [...] £ 107; April £ 103½. LIJNZAAD prijshoudend; 114. [...] ℔ Riga ƒ 490. — RAAPOLIE lager afgegeven; op 6w. ƒ 6[...] Vliegend ƒ 62½, 61½, 62; 1o. Oct. ƒ 60¾, 61¼; Nov. [...] Dec. ƒ 60½, 61; Mei ƒ 59¼. — LIJNOLIE mede lager a[f]geven; op 6w. ƒ 49½, Vliegend ƒ 48½, ¼; 1o. Oct. ƒ 47[...] Nov. ƒ 47¾, 48; Dec. ƒ 48. — HENNEPOLIE op 6w. ƒ 54[...] Vliegend ƒ 53. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks ƒ 105 a 11[...] LIJNKOEKEN per 104 stuks ƒ 14 a 16½. — MOUTW[IJN] ƒ 25½ per vat contant, voor benoodigden besteed. — JENEV[ER] 100 % Amst. proef ƒ 30 a 30½ per vat contant.

DINGSDAG, 18 Sept. ROGGE en GARST ƒ 3 per [...] hooger gedaan.

227STE STAATS-LOTERIJ. VIERDE KLASSE.

1ste Lijst. Nos. 2934, 7770, 12494, 13515 en 18355 ie[dor] ƒ 400. Nos. 2317, 11118, 12421, 12426 en 19222 iedor ƒ [...] Nos. 2511 en 14071 iedor ƒ 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 *Sept.* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBL[EVEN].
Nederl. W. S.	2½	pct.	63¹¹⁄₁₆	*Polen*, Oblig.	4	pct.	[illegible]
„ „	3	„	75⅞	*Spanje*. Oblig.	1	„	[illegible]
„ „	4	„	93⁹⁄₁₆	Obligatiën	3	„	3[illegible]
Amort. Synd.	3½	„		Binnenl.	3	„	32[illegible]
Handelm.	4½	„	124	Amortisable			4[illegible]
O. I. Leening	4	„	93⅜	Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	56[illegible]
Rusl. Ob. Hope	5	„	101¾	„ Metal.	5	„	6[illegible]
Dito 1828/29	5	„	101	„ „ N.	5	„	74½
Cert. 1831/33	5	„	84¼	„ „	2½	„	[illegible]
Dito 1840	4	„	76¾	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	75	Rothschild	2½	„	51
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	40[illegible]
Cert. van dito	6	„	58	„	4		
				Amerika Bank-Act.			1¾

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.